

датака по овом решењу, ови додатци исплатиће се из партије за исплату редовне инвалиде и додатака: партија 52 поз. 1 Буџета расхода за 19269/30 годину.

Чл. 14 — Ови додатци почињу тећи од 1 јануара 1930 године, а исплаћује се само оним ратним инвалидима којима се призна право на инвалиднину извршним решењем надлежног суда по §§ 106 и 107 Инвалидског закона.

Чл. 15 — Све потребне одлуке, објашњења и упуства за правилну примену овог решења даваће Министар финансија, а по потреби у споразуму са Министром социјалне политике и народног здравља.

(Службене новине Бр. 10—III од 15 јануара, 1930 год.).

ПРАВИЛНИК

Ст. Бр. 27200 од 12 јуна, 1931 год.,

о запосљавању лица заштићених Инвалидским законом

На основу §§ 24 до 28 Инвалидског закона, у сагласности са Министром унутрашњих послова, Министром финансија, Министром трговине и индустрије, и Министром пољопривреде, Министар социјалне политике и народног здравља прописао је овај Правилник о запосљавању лица заштићених Инвалидским законом:

Чл. 1 — Право на посредовање рада по одредбама овога Правилника имају само ратни инвалиди, који су за такве признати извршним решењем Инвалидског суда по Инвалидском закону од 1929 год.

Ратни инвалиди који нису добили извршно решење по § 107 Инвалидског закона од 1929 год., имају право на посредовање рада на основу уверења издатог им у смислу § 105 истога Закона, да испуњавају услове за пријем инвалидских принадлежности и после 1 октобра, 1929 год.

Чл. 2 — Државна надлештва и установе дужни су на упражњена места свих звања, код једнаких квалификација са осталим рефлектантима, првенствено поставити ратне инвалиде, ако испуњавају све услове предвиђене за такво намештење. — Смањена телесна способност не сме бити разлог за непостављење ратних инвалида на службена места, на којима би редовне послове, према осталим својим способностима, могли обављати без опасности за себе и остале грађане. Првенствено ће се постављати она лица, која су већ била на таквим местима, па су без њихове кривице и из разлога недисциплинске природе била отпуштена.

Уз иста ограничења, смањена телесна способност ратних инвалида не сме бити разлог за њихово отпуштање или пензионисање, узимајући случајеве у којима се отпуштање или пензионисање мора извршити по сили самог закона.

Чл. 3 — Прописи чл. 2 овога Правилника важе како за попуњавање упражњених места код самоуправних тела и њихових усанова тако и за отпуштање или пензионисање ратних инвалида у самоуправној служби.

Чл. 4 — Државне и самоуправне установе за посредовање рада (јавне берзе рада) дужне су да бесплатно и првенствено нађу посла ратним инвалидима. У томе их имају потпомагати све државне власти, а нарочито органи и установе Министарства социјалне поли-

тике и народног здравља. Пре свих запосљаваће се ратни инвалиди са 30 до 50%, затим ратни инвалиди са 60 и 70% и најзад ратни инвалиди са 80 до 100% онеспособљености за привредни рад. Код једнаког степена онеспособљености за привредни рад првенство имају ратни инвалиди са већим бројем незбринутих чланова породице. Код једнаких поменутих услова узима се у обзир веће сиромаштво.

Јавне берзе рада водиће рачуна, да се ратни инвалиди, по могућству, упосле у истој или сличној струци, у којој су и раније били запослени. Ово важи нарочито за ратне инвалиде земљораднике и занатлије.

Чл. 5 — Општине са више од 3000 становника дужне су да приме у службу на упражњена места онолико ратних инвалида, припадника своје општине, колико буде одредила, према њиховим способностима за поједину службу, а по саслушању претставника општине, месно надлежна општа управна власт првог степена.

Остала самоуправна тела, ако имају најмање десет намештеника, дужна су, да на упражњена места приме у службу од ратних инвалида, својих припадника, онолики број колики буде одредила, према њиховим способностима за поједину службу, а по саслушању претставника ових тела, месно надлежна општа управна власт првог степена.

При овим постављењима ратних инвалида узимаће се у обзир њихова способност за вршење поједине службе, ако исту могу о-

бављати без опасности за себе и остале грађане, без обзира на већу квалификацију осталих рефлектаната неинвалида. Одређени број места не може бити већи од 10% службених места у дотичној општини односно у самоуправном телу. У овај број рачунају се и ратни инвалиди запослени на основу права првенства по чл. 3 овог Правилника.

Чл. 6 — Сопственици предузећа са више од 50 радника и сопственици пољопривредних добара са преко 100 хектара, дужни су на упражњена места запослити онолико ратних инвалида VI до IX групе закључно, колико буде одредила, сразмерно њиховој економској снази и броју стално запослених радника, а по саслушању сопственика, месно надлежна општа управна власт првог степена.

Одређени број ратних инвалида, који се морају упослити, не може бити већи од 5% укупног броја радника, стално запослених у дотичном предузећу, односно на дотичном пољопривредном добру. У погледу поступка и жалбе важе општи прописи.

Списак предузећа и пољопривредних добара и број одређених места достављаће се јавним берзама рада, које ће ратне инвалиде упућивати на службу у споразуму са сопственицима ових предузећа и пољопривредних добара, водећи рачуна о броју упражњених места.

Чл. 7 — Ратни инвалиди који желе да се упосле према чл. 2, 3 и 5 овог Правилника,

дужни су да дотичном надлештву или установи поднесу молбу у којој ће означити место на које рефлектирају.

Они ратни инвалиди који траже намешћење у приватној служби, према чл. 4 или 6 овога Правилника, обратиће се било писменим или усменим путем јавној берзи рада.

Уз молбу се прилажу, поред докумената која се у конкретном случају захтевају за пријем у службу, још и ова документа:

- 1) оверен препис судског решења о досуђеној инвалидности;
- 2) оверен препис последњег уверења комисије за преглед инвалида из кога се види проценат неспособности за привредни рад;
- 3) уверење надлежне власти о владању, имовином и породичном стању;
- 4) уверење надлежне власти о дотадањем занимању; и
- 5) оверени преписи докумената о спреми и ранијем службовању.

Ове молбе са прилозима, као и овератих прилога, ослобођени су свих државних и самоуправних такса, у смислу § 72 Инвалидског закона.

Чл. 8 — Неизвршење одредаба чл. 2 и 3 овога Правилника повлачи дисциплинску одговорност надлежних органа. Начелници градова, којима припада право опште управне власти првог степена, одговараће дисциплински и за неизвршење прописа члана 5 и 6 овога Правилника.

За неизвршење прописа члана 5 и 6 овога Правилника казниће се претседници оп-

штина, претставници самоуправних тела, предузећа и пољопривредна добра новчаном казном до пет хиљада динара. Решење о казни претседника општина и претставника осталих самоуправних тела доноси њихова непосредна надзорна власт, а о казни предузећа и пољопривредних добара доноси општа управна власт надлежна за дотично подручје у првом степену. У погледу поступка и жалбе на ова решења важе општи прописи. Новчане казне иду у корист Народног инвалидског фонда.

Чл. 9 — Власти које по члану 5 и 6 овога Правилника одређују колики се број ратних инвалида има упослити, достављаће на крају сваке године Министарству социјалне политике и народног здравља извештај, колики је број ратних инвалида у тој години био запослен код општинских власти и осталих самоуправних тела, у предузећима и на пољопривредним добрима, у смислу члана 3, 5 и 6 овога Правилника.

Чл. 10 — Све државне и самоуправне власти и остала самоуправних тела, као и предузећа и пољопривредна добра, дужна су да одмах и о сваком постављању, односно упосљењу ратног инвалида извештају надлежну финансијску власт, која води рачуна о условима за исплату инвалиднине.

Чл. 11 — Малопродавнице дувана, цигар-папира и жижица доделиће се првенствено

ратним инвалидима, односно удовама у рату погинулих, умрлих и несталих ратних инвалида са незбринутом децом. У првом реду узеће се у обзир ратни инвалиди са већим процентом неспособности за привредни рад и удове са већим бројем незбринуте деце.

Код давања нових дозвола за малопродавнице дувана, цигар-папира и жижица, Монополска управа обавезна је, да у споразуму са Министром социјалне политике и народног здравља уступи најмање 50% ових продавалица поменутих лицима.

Чл. 12 — Све повластице које држава и општине дају, као на пример: биоскопи, ресторације, кантине, киосци, продаја и растурање иностраних новина и илустрација и т. д., морају се додељивати у првом реду ратним инвалидима, уз исте услове.

Додељене повластице не могу се пренети на друго лице или организацију.

Чл. 13 — Лица која траже повластицу по чл. 11 или 12 овога Правилника, поднеће надлежној власти молбу, уз коју ће приложити документа поменута под тач. 1 и 3, а ратни инвалиди, поред тога, и докуменат под тач. 2 члана 7 овога Правилника.

Чл. 14 — Овај правилник ступа на снагу са даном обнародовања у Службеним новинама.

(Службене новине Бр. 139—XLVI од 23 јуна, 1931 год.).